

Sygn. akt III Ca 760/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Andrzej Dyrda (spr.)

Sędzia SO Leszek Dąbek

SR (del.) Maryla Majewska - Lewandowska

Protokolant Dominika Tarasiewicz

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2016 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko J. R.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 7 grudnia 2015 r., sygn. akt II C 2874/14

oddala apelację.

SSR (del.) Maryla Majewska - Lewandowska SSO Andrzej Dyrda SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 760/16

UZASADNIENIE

Powódka (...) Państwowe Spółka Akcyjna w W. domagała się zasądzenia od pozwanego J. R. kwoty 882,67 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz zwrotu kosztów procesu. Uzasadniając pozew wskazała, że dochodzone ma swoją podstawę w umowie na podstawie której pozwany korzystał z usług komercyjnych, za które nie uiścił należności wynikających z dokumentów księgowych, wystawionych przez powódkę.

Postanowieniem z dnia 13 października 2014 roku Referendarz sądowy Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty, a rozpoznanie sprawy zostało przekazane do Sądu Rejonowego w Gliwicach.

W piśmie z dnia 7 stycznia 2015 roku powódka oświadczyła, iż dochodzona kwota stanowi należności z tytułu bezumownego korzystania z terenu należącego do powódki.

Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew ani nie złożył wyjaśnień.

Wyrokiem zaocznym z dnia 20 października 2015r. Sąd Rejonowy w Gliwicach oddalił powództwo.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że 18 marca 2009 roku strony zawarły umowę dzierżawy, na podstawie której powódka (Wydzierżawiający) oddała w dzierżawę pozwanemu (Dzierżawcy) teren będący we władaniu powódki, o łącznej powierzchni 31,50 m², w tym 18 m² teren pod garaż oraz 13,50 m² jako teren przyległy.

Pismem z dnia 9 czerwca 2011 roku w uwagi na zaleganie z płatnościami czynszu z tytułu umowy dzierżawy przez pozwanego, powódka wypowiedziała umowę dzierżawy. Pozwany został obciążony odszkodowaniem za bezumowne korzystanie z przedmiotu umowy za okres od października 2011 roku do marca 2012 roku wraz z odsetkami za zwłokę.

Pozwany, mimo wezwania do zapłaty, nie uregulował zadłużenia w stosunku do powódki.

Pozwany wymeldował się dnia 14 października 2009 roku z adresu ul. (...) w G..

W tak ustalonym stanie faktycznym, pomimo, iż pozwany nie zajął stanowiska w sprawie, Sąd nie zasądził żądania objętego pozwem. Sąd, przytaczając treść art. 339 § 1 k.p.c., uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, z uwagi na nieudowodnienie przez powódkę istnienia roszczenia w świetle zasad rozkładu ciężaru dowodu z art. 6 k.c. i 232 k.p.c. Sąd stwierdził, że powódka nie wykazała istnienie po stronie pozwanej obowiązku zapłacenia dochodzonej należności. Sąd wskazał, do pozwu nie dołączono dokumentów, które potwierdzałyby istnienie i wysokość zobowiązania pozwanego. W ocenie Sądu, dla wykazania roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z lokalu należy wykazać, iż doszło do faktycznego korzystania z nieruchomości przez pozwanego już po wypowiedzeniu umowy dzierżawy. Sąd uznał, iż w tym zakresie niewystarczająca jest dokumentacja dołączona do pozwu, a przede wszystkim wystawione przez powoda noty księgowe oraz pisma kierowane do pozwanego. Uzasadnione wątpliwości Sądu budzi również kierowane całej korespondencji związanej przedmiotową umową dzierżawy na adres ul. (...) w G., z którego pozwany wymeldował się dnia 14 października 2009 roku.

Apelację od tego orzeczenia wniosła powódka.

Zarzuciła sprzeczność istotnych ustaleń Sadu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu przez Sąd, że powód nie przedłożył dokumentów umożliwiających weryfikację jego stanowiska i tym samym nie wykazał istnienia i wysokości należności dochodzonych pozwem.

Nadto zarzuciła naruszenie przepisu prawa procesowego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej, oceny dowodów przedłożonych przez strony do akt sprawy w postaci umowy dzierżawy oraz dokumentów księgowych, skutkujące uznaniem przez Sąd, iż powód nie udowodnił istnienia i wysokości obciążających pozwanego należności, pomimo że pozwany ich nie kwestionował; oraz art. 232 k.p.c. poprzez uznanie, że powód nie przedłożył dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzi skutki prawne,

Powódka zarzuciła również naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 6 k.c. poprzez błędne przyjęcie przez Sąd, iż powód nie przedłożył dokumentów potwierdzających zasadność jego roszczenia, w tym jego wysokości, pomimo iż powód przedłożył umowę dzierżawy, pisma powoda do pozwanego oraz obciążające pozwanego noty księgowe.

Na tych podstawach wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenie powódki, a następnie ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Poczynione ustalenia dotyczące okoliczności faktycznych mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logicznych i

wzajemnie spójny, natomiast informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają, przez co są w pełni wiarygodne.

Ustalenia te Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

Przepis art. 233 k.p.c. odnosi się wprost do oceny dowodów wskazując, według jakich kryteriów winna być ona przeprowadzona. Wyraża zasadę swobodnej oceny dowodów stanowiąc w § 1, że Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Skuteczne naruszenie zasady z art. 233 § 1 k.p.c. następuje w sytuacji uchybienia przez Sąd zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, które wyłącznie mogą zostać przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Oznacza to, że jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Z tego wynika, że tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002r., II CKN 817/00).

Sąd Okręgowy wskazanych powyżej uchybień nie stwierdził. W szczególności zgromadzony materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, że powódka uczyniła zadość obowiązkom wynikającym z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., co również było objęte zarzutami apelacyjnymi.

W pierwszej kolejności należy jednak wskazać, że zgodnie z art. 339 § 2 k.p.c., sąd - jeżeli nie ma uzasadnionych wątpliwości - zobligowany jest do uznania podanej przez powoda podstawy faktycznej (tj. twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych) za zgodną z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Sąd jest jednak zawsze zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów prawa materialnego, twierdzenie powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu. W tym zakresie nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c. Negatywny zatem wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972r., III CRN 30/72). Nadto, niezależnie od wynikającego z art. 339 § 2 k.p.c. domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, Sąd ma każdorazowo obowiązek krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń powoda z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. W przypadku wątpliwości w tym przedmiocie, sąd ma obowiązek przeprowadzić postępowanie dowodowe z urzędu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1998 r. I CKU 85/98).

Na podstawie tego co wskazano powyżej, nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie Sąd posiadał uprawnienie, aby przeprowadzić postępowanie dowodowe i na podstawie jego wyników, był uprawniony także do oddalenia powództwa. Nadto, należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 229 k.p.c., nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości, natomiast zgodnie z art. 230 k.p.c., gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. Oznacza to, że Sąd nie uwzględnia (automatycznie) „milczenia” strony jako uznanie przez nią roszczenia, co winno zmierzać do udzielenia ochrony prawnej zgodnie z żądaniem pozwu. Sąd ma bowiem obowiązek rozważenia całego materiału dowodowego w oparciu o art. 233 k.p.c., a powód prawidłowo wypełnić obowiązki wynikające z art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c.

W niniejszym postępowaniu powódka dochodziła odszkodowania z tytułu bezumownego korzystania z przedmiotu dzierżawy, tj. terenu o powierzchni 31,50 m² w tym 18 m² terenu pod garaż oraz 13,50 m² terenu przyległego. Wysokość odszkodowania z tytułu bezumownego korzystania określono w § 6 ust. 12 umowy dzierżawy. Wobec charakteru roszczenia, rację należy przyznać Sądowi Rejonowemu, że podstawą do wystawienia noty odszkodowawczej przez powódkę, winna stanowić okoliczność rzeczywistego korzystania przez pozwanego z przedmiotu dzierżawy, co

ma swoje umocowanie w brzmieniu § 6 ust. 12 w/w umowy, jak również faktu, że łączący stosunek prawny został zakończony, a podstawę do wystawienia noty odszkodowawczej winno stanowić uchybienie przez pozwanego obowiązkowi zwrotu przedmiotu umowy dzierżawy. Podstawą zatem dochodzonego roszczenia jest rzeczywiste pozbawienie powódki swobodnym dysponowaniem przysługującym jej prawem. Z tych też względów, to jedynie posiadanie przez pozwanego przedmiotu dzierżawy było podstawą do żądania roszczeń dochodzonych na podstawie § 6 ust. 12 w/w umowy. Wobec zatem nie wykazania, aby w okresie dochodzonym pozwem, pozwany korzystał z przedmiotu dzierżawy, zasadne było oddalenie powództwa, gdyż wobec charakteru roszczenia, rozkład ciężaru dowodu rozkładał się odmiennie niż wskazuje na to powódka (przedstawiony przez powódkę rozkład ciężaru dowodu uzasadniany byłby w razie istnienia stosunku prawnego dzierżawy).

Ze wskazanych powyżej względów apelacja podlegała oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c.

SSR (del.) Maryla Majewska – Lewandowska SSO Andrzej Dyrda SSO Leszek Dąbek